

Protokoll från Västra Götalandsregionen

Protokoll från miljönämnden den 22 oktober 2015

Tid: 10.00–14.55

Plats: Magnum Bonum, Estrad 2 vån, Bryggaregatan 2, Alingsås

Närvarande

Beslutande

Kristina Jonäng (C) ordförande

Helen Persgren (MP) 1:e vice ordförande

Claes Redberg (S) 2:e vice ordförande

Linda-Maria Hermansson (C) ersätter Madelene Ulfström (S), kl. 12.45–14.55

Jesper Blomqvist (S) ersätter Helena Dahlström (S)

Christer Ahlén (S)

David Josefsson (M)

Lars Stålheim (M) ersätter Linda Jansson (M)

Catrin Björkman (MP) ersätter Helena-Maria Olsson (M)

Bengt Viktorsson (M)

Magnus Harjapää (SD) ersätter Mats Eriksson (SD)

Sören Kviberg (V) ersätter Fahimeh Nordborg (V) kl. 12.00–14.55

Pär Lundqvist (FP)

Stefan Svensson (KD)

Ingen ersättare för Olle Adolfsson (S) under beslut av ärendena.

Ersättare

Bo Petersson (S), kl. 10.00–14.00

John Wetterling (S), kl. 10.00-13.00

Justerare

Claes Redberg (S)

Datum och ort för justering

2015-11-03, Vänersborg

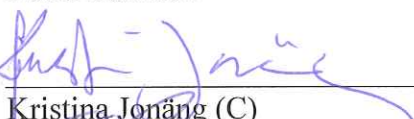
Underskrifter

Sekreterare:

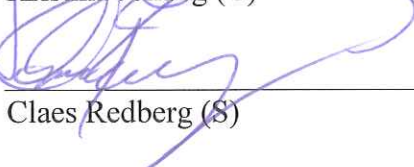
Mink Karlsson

Ordförande:

Kristina Jonäng (C)

Justerare:

Claes Redberg (S)

Övriga närvarande

Magnus Haggren, kommundirektör Alingsås kl.10.00–10.15
Emma Liljewall, ledamot i kommunstyrelsen Alingsås, kl.10.00–10.45
Carlos Andersson, verksamhetschef, Passivhus, kl.10.00–13.00
Helena L Nilsson, miljöchef, kl. 10.00–14.55
Gustaf Zettergren, miljöstrateg, kl. 10.00–13.45
Tomas Österlund, miljöstrateg, kl. 10.00–14.55
Ingrid Horner, kommunikatör, kl. 10.00–14.55
Ann-Marie Bodin, enhetschef, kl. 12.35–14.55
Jenny Sjöstedt, miljöstrateg, kl. 12.45–14.55
Lars Karlsson, miljöstrateg, kl. 12.00–13.45
Mink Karlsson, nämndsekreterare, kl. 10.00-.14.55

Anslag/bevis

Protokollet är justerat. Justeringen har gjorts offentlig genom anslag på Västra Götalandsregionens anslagstavla på Regionens Hus på Östergatan i Vänersborg.

Miljönämnden

Sammanträdesdatum: 2015-10-22

Datum när anslag sätts upp: 2015-11-12

Datum när anslag tas ned: 2015-12-01

Förvaringsplats för protokollet: Regionens Hus, Östergatan 1, Vänersborg

Underskrift:

Mink Karlsson

Genomgång av dagens ärenden

Genomgång av dagens informationsärenden skedde kl. 10.00–12.00

- Magnus Haggren, kommundirektör i Alingsås och Emma Liljewall, ledamot i kommunstyrelsen i Alingsås hälsar välkomna.
- Presentation av Passivhuscentrum Västra Götaland, Carlos Andersson verksamhetsansvarig.
- Studiebesök på Brogården, Alingsåshems renovering av miljonprogramsområde samt Stadsskogensskolan, Nordens första nollenergiskola.
- Jennys Sjöstedt informerar om Västra Götalandsregionens fördelning av personbilar mot bakgrund av Sören Kvibergs (V) inkomna skrivelse (MN 197-2015).

Genomgång av dagens ärenden på föredragningslistan kl. 13.00–14.15.

Mötesuppehåll

Uppehåll för gruppmöten kl. 14.15–14.45.

Beslutssammanträde

Beslut av ärendena 1-7 på föredragningslistan ägde rum kl. 14.45–15.15.

Justering av föredragningslistan

Ärende 6 Gallring av Lotus Notes styrks från föredragningslistan.

Protokoll från miljönämnden, 2015-10-22

§ 65

Detaljbudget 2016 miljönämnden

Diarienummer MN 3-2015

Beslut

1. Miljönämnden fastställer detaljbudget 2016.

Protokollsanteckning

Carina Björkman (MP) anmäler för tydliggörande till protokollet att på sida 9 punkt 3 i miljönämndens detaljbudget ingår sjukhustextilier i textilier.

Sammanfattning av ärendet

Den regionövergripande budgeten beslutades av regionfullmäktige den 9 juni 2015 och planeringsdirektivet av regionstyrelsen den 16 juni 2015.

Regionfullmäktiges budget innehåller tre strategiska mål som bryts ned i tio prioriterade mål för 2016-2018. Med utgångspunkt i de prioriterade målen anges i budgeten 25 fokusområden som Västra Götalandsregions nämnder och styrelser särskilt ska arbeta med under 2016.

Nämnder och styrelser ska i detaljbudgeten:

- Ange vilka för den egna verksamheten relevanta mål och fokusområden styrelsen/nämnden kommer att arbeta med.
- Beskriva vad man under 2016 kommer att göra för att nå målet/arbete med fokusområdena.
- Per fokusområde beskriva hur, med vilken metod och periodicitet uppföljning kommer att ske.

Vid miljönämndens möte den 17 september diskuterade nämnden val av mål och fokusområden utefter planeringsdirektivet, vilket utgjort underlag för detaljbudget 2016.

Detaljbudgeten består av två huvudsakliga avsnitt. Den första delen omfattar en beskrivning av vilka mål och fokusområden som miljönämnden väljer att arbeta med 2016 samt ekonomin för nämnden. Denna del rapporteras till regionfullmäktige. Den andra delen är en fördjupad beskrivning av miljönämndens verksamhet inklusive mål och fokusområden.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande daterat, 2015-10-12
- Detaljbudget 2016 miljönämnden, daterat 2015-10-12

Justerare: 	Justerare: 	Justerare:	Rätt utdraget intygar:
---	---	------------	------------------------

Protokoll från miljönämnden, 2015-10-22

Yrkanden på sammanträdet

Sören Kviberg (V) yrkar på att Västerhavsveckan ska tillföras 120 000 kronor + genom en motsvarande sänkning av anslaget till Botaniska Trädgården, som fått en stor ökning av sin budget 2015. Den minskade ramen motsvaras av att de får avstå sin budgetransökning på 2 %, som motsvarar 620 000 kronor. Se bilaga A.

Rättelse 10/12
M.K

och livsmedel och
gröna näringar
500.000 kronor

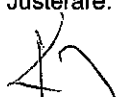

Beslutsgång

Ordförande Kristina Jonäng (C) ställer proposition på Sören Kvibergs (V) tilläggsyrkande om utökat anslag till Västerhavveckan mot avslag och finner att miljönämnden avslår tilläggsyrkandet.

Skickas till

Ekonomiavdelningen, rapport@vgregion.se

Regionens Hus, Diariet i Skövde: regionenshus.skovde@vgregion.se

Justerare: 	Justerare: 	Justerare:	Rätt utdraget intygar:
---	---	------------	------------------------

Protokoll från miljönämnden, 2015-10-22

§ 66

Medel till Botaniska trädgården – ersättningsbelopp vid avveckling av hyresförhållande med restauratör restaurang Botaniska Paviljongen

Diarienummer MN 198-2015

Beslut

1. Miljönämnden avsätter 3 mnkr till Botaniska trädgården för att täcka ersättningsbelopp vid avveckling av hyresförhållande med restauratör restaurang Botaniska Paviljongen.

Sammanfattning av ärendet

Göteborgs botaniska trädgårds styrelse har vid sammanträde den 23 september 2015 beslutat att hemställa hos miljönämnden om 3 mnkr i extra medel för att täcka del av överenskommet ersättningsbelopp till nuvarande restauratör vid restaurang Botaniska Paviljongen för att kunna avveckla hyresförhållandet (BOT 2015:83:2). Resterande del, 0,5 mnkr, finansieras genom uttag ur Botaniskas investeringsram.

I hemställan från Botaniska trädgårdens styrelse framkommer att standarden på nuvarande hyresgästs verksamhet vid restaurang Botaniska Paviljongen inte är i paritet med den verksamhet som i övrigt bedrivs i Botaniska trädgården, vilket framgått vid en extern utvärdering. Västfastigheter har därför sagt upp hyresavtalet för att möjliggöra att verksamheten kan bedrivas på annat sätt och enligt Västra Götalandsregionens mål och värderingar.

En värdering av verksamheten har skett samt en förhandling i hyresnämnden med nuvarande hyresgäst om ersättning för att avveckla nuvarande hyresförhållande. Detta har resulterat i ett ersättningsbelopp på 3,5 mnkr där 500 tkr utgör köp av inventarier.

Motivering

Restaurangen i Botaniska är en viktig del av helhetsupplevelsen av Botaniska trädgården. Det är därför viktigt att verksamheten kan bedrivas i enlighet med Västra Götalandsregionens mål och värderingar. Miljönämnden avsätter därför ett engångsbelopp för att täcka delar av ersättningskostnaden för avvecklingen av hyresförhållande med restauratör. Miljönämnden har i uppdrag att under 2016 ta fram en långsiktig utvecklingsplan för Botaniska trädgården. Kommande avtal med ny restauratör bör ligga i linje med denna utvecklingsplan.

Justerare: 	Justerare: 	Justerare:	Rätt utdraget intygar:
---	---	------------	------------------------

Protokoll från miljönämnden, 2015-10-22

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande daterat, 2015-10-06
- Hemställan från Göteborgs botaniska trädgård, daterad 2015-09-15

Skickas till

Mari Källersjö, förvaltningschef, Botaniska trädgården,

mari.kallersjo@vgregion.se

Lena Wingård, ekonomistöd, lena.wingard@vgregion.se

Maarit Krans, ekonom, maarit.krans@vgregion.se

Regionens Hus, Diariet i Sköve: regionenshus.skovde@vgregion.se

Justerare: 	Justerare: 	Justerare:	Rätt utdraget intygar:
---	---	------------	------------------------

Protokoll från miljönämnden, 2015-10-22

§ 68

Medel till projektet ”Passivhusrenovering och byggnadsintegrerade solcellsfasad på miljonprogramshus”

Diarienummer MN 192-2015

Beslut

1. Miljönämnden avsätter 12,2 procent eller högst 1 000 000 kr för medfinansiering av projektet ”Passivhusrenovering och byggnadsintegrerade solcellsfasader på miljonprogramshus”.
2. Miljönämndens beslut gäller under förutsättning att de villkor som anges i allmänna villkor uppfylls. Särskilda villkor för projektet är att
  - medel från Västra Götaland skall användas för de innovationsinsatser som bidrar till solcellsbeklädda vägg- och takmodulen samt spridning av det tekniska och ekonomiska resultatet.
  - medel från Energimyndigheten (Bidrag Energimyndigheten) beviljas.

Sammanfattning av ärendet

Sökanden: Kollektivhuset Stacken – kooperativ hyresrättsförening

Sökt belopp: 1 000 000 kronor av totalt 8 214 000 kronor (12,2 %)

Projektperiod: 2015-11 till och med 2017-05

Övriga finansiärer: Energimyndigheten och Naturskyddsföreningen

Syftet med projektet är att ett miljonprogramshus med 35 lägenheter ska demonstrera en kostnadseffektiv lösning för montering av solcellsmoduler som ytskikt på tilläggsisolering. Syftet är att visa positiva synergieffekter som uppstår som en konsekvens av att renovering till passivhusstandard samordnas med solcellsinstallationen. Projekt kommer att innebära att byggnadens nuvarande betongfasad kommer att beläggas med isolering och tunnfilmssolceller.

Motivering

Bostäder och service står för ca 35 % av energianvändningen i Sverige. Samtidigt är många av de bostäder som byggdes under 60- och 70-talet i stort behov av renovering. Utmaningen som detta projekt bidrar till lösningar på är att renovera det befintliga bostadsbeståndet på ett energieffektivt sätt samtidigt som kostnaden för renoveringen hålls nere.

Detta demonstrationsprojekt visar på möjligheten att ersätta vanligt fasadmateriäl med byggnadsintegrerade solceller (BIPV) och därigenom få ner renoveringens totalkostnad.

Projektet är en vidareutveckling från en av de idéskisser som skickades in under vårens utlysning inom hållbar energi.

Justerare: 	Justerare: 	Justerare:	Rätt utdraget intygar:
---	---	------------	------------------------

Protokoll från miljönämnden, 2015-10-22

Projektet stödjer i första hand fråga 24 *Utveckla miljölösningar med ambition att påverka globalt via affärsdriven miljöutveckling* i strategin VG 2020. Projektet stödjer åtgärdsområdet *Stadens energisystem och hållbar stadsutveckling* i handlingsprogrammet för Hållbar energi.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande daterat, 2015-10-12

Skickas till

Zack Norwood, projektledare, energi@stacken.se

Ekonomikontakt, Stacken, ekonomi@stacken.se

Lena Wingård, ekonomistöd, lena.wingard@vgregion.se

Maarit Krans, ekonom, maarit.krans@vgregion.se

Regionens Hus, Diariet i Skövde: regionenshus.skovde@vgregion.se

Justerare: 	Justerare: 	Justerare:	Rätt utdraget intygar:
---	---	------------	------------------------

Protokoll från miljönämnden, 2015-10-22

§ 69

Plan för intern kontroll 2015 för miljönämnden

Diarienummer MN 195-2015

Beslut

1. Miljönämnden fastställer plan för intern kontroll 2015 för miljönämnden.
2. Miljöchefen får i uppdrag att samlat redovisa uppföljning av genomförda kontroller till miljönämnden i februari 2016.
3. Miljönämnden utser ledamöterna Kristina Jonäng, Helen Persgren och Claes Redberg till en referensgrupp i arbetet med att ta fram en plan för intern kontroll 2016 för miljönämnden.

Sammanfattning av ärendet

Varje år ska nämnden fastställa en plan för intern kontroll. Det ska i ske i nära anslutning till beslut om detaljbudget. Miljönämnden fastställer en förenklad plan för 2015 på oktobersammanträdet.

En arbetsgrupp med representanter från miljöavdelningen på koncernstab regional utveckling arbetar därefter fram ett underlag för 2016 års plan, i enlighet med gällande riktlinjer, samt en riskanalys. Under arbetets gång får miljönämndens presidium information om arbetet och kan bidra med synpunkter. Miljönämnden beslutar sedan om planen för 2016 vid decembersammanträdet.

I kommunallagen 6 kapitlet 7 § regleras att varje nämnd har ansvar för att den interna kontrollen är tillräcklig. I regionstyrelsens beslutade riktlinjer står att nämnderna har ansvaret för att inom sitt verksamhetsområde följa regionövergripande regelverk. I ansvaret ingår också att upprätta en organisation och anta regler och anvisningar för den interna kontrollen. Regiondirektören har beslutat om en rutin som kompletterar riktlinjerna och ger vägledning för arbetet.

Lagkrav, riktlinjer och rutiner

I kommunallagen 6 kapitlet 7 § regleras att varje nämnd har ansvar för att den interna kontrollen är tillräcklig. I regionstyrelsens beslutade riktlinjer står att **nämnderna har ansvaret** för att inom sitt verksamhetsområde följa regionövergripande regelverk. I ansvaret ingår också att upprätta en organisation och anta regler och anvisningar för den interna kontrollen. Regiondirektören har beslutat om en rutin som kompletterar riktlinjerna och ger vägledning för arbetet.

Säkerhets och kontrollkultur

I riktlinjen för intern kontroll står att säkerhetskultur handlar om de attityder till risker som en organisation och dess anställda har. En god säkerhets- och kontrollkultur finns när alla är uppmärksamma, vaksamma och tänker förbyggande. Det finns förståelse för att riskanalyser, kontroller och uppföljning behövs och betydelsen av att vara delaktig i detta arbete. Den interna kontrollen är ett redskap för att ständigt förbättra verksamheten.

Justerare: 	Justerare: 	Justerare:	Rätt utdraget intygar:
---	---	------------	------------------------

Protokoll från miljönämnden, 2015-10-22

Arbetsätt för att ta fram planen

En arbetsgrupp med representanter från miljöavdelningen, koncernstab regional utveckling inom koncernkontoret ska ta fram underlag till planen för år 2016 i enlighet med riktlinjerna. En genomgång ska göras med miljönämndens presidium med möjlighet till synpunkter kring innehåll och upplägg.

Genomförande av beslut

Kontroller kommer att genomföras under hösten 2015 i enlighet med beslutad plan.

En arbetsgrupp med representanter från miljöavdelningen på koncernstab regional utveckling arbetar därefter fram ett underlag för 2016 års plan, i enlighet med gällande riktlinjer, samt en riskanalys. Under arbetets gång får miljönämndens presidium information om arbetet och kan bidra med synpunkter. Miljönämnden beslutar sedan om planen för 2016 vid decembersammanträdet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande daterat, 2015- 09-28
- Plan för intern styrning och kontroll för miljönämnden som gäller för år 2015

Skickas till

Regionstyrelsen

Regionens Hus, Diariet i Skövde: regionenshus.skovde@vgregion.se

Justerare: 	Justerare: 	Justerare:	Rätt utdraget intygar:
---	---	------------	------------------------

Protokoll från miljönämnden, 2015-10-22

§ 70

Anmälningssärenden miljönämnden 22 oktober 2015

Diarienummer MN 5-2015

Beslut

1. Miljönämnden godkänner redovisningen av anmälningssärenden och lägger dem till handlingarna.

Beslutsunderlag

Sammanställning av anmälningssärenden:

Beslut från regionfullmäktige

1. 2015-09-22, § 143: Motion av Birgitta Losman med flera (MP) om nya resvanor även för förtroendevalda och chefer, diarienummer RS 2690-2014
2. 2015-09-22, § 132: Rapportering och aktiviteter för regionstyrelsens ansvar för uppsikt över övriga nämnder och styrelse 2015-2018, diarienummer RS 12-2015

Beslut från regionstyrelsen

1. 2015-09-01, § 204: Redovisning av uppdrag kring hantering av föreningsbidrag diarienummer RS 1896-2015

Övriga anmälningssärenden

1. 2015-09-08: Utskick från arvodesberedningen angående kurser och konferenser RS 38-2015 (bifogat)
2. 2015-10-02: Initiativ från Vänsterpartiet: Utsläpp från dieslbilar i regionens fordonspark (bifogat)
3. 2015-09-07: Skrivelse till Näringsdepartementet: Bättre samordning mellan nationell och regional nivå för att nå lyckat resultat av nationell livsmedelsstrategi (bifogat)

Justerare: 	Justerare: 	Justerare:	Rätt utdraget intygar:
---	---	------------	------------------------

Vänsterpartiet Västra Götalandsregionen
yrkande

2015-10-21

Är 1

Dnr MN 3-2015

Miljönämndens detaljbudget 2016

Vi yrkar att

Budgeten för ”Livsmedel och gröna näringar” vill vi utveckla ytterligare. De gröna näringarna är en viktig del av den framtida arbetsmarknaden, och än viktigare när alltfler nyanlända behöver komma in på arbetsmarknaden. Gränssnittet där miljöfrågor möter arbetsmarknadsfrågor går att utveckla ytterligare. Det finns en ökad efterfrågan på närodlat och ekologiskt odlad mat, som inte möts av ett tillräckligt stort utbud. Det finns insatser som skulle utveckla både arbetsmarknadspolitiken, de gröna näringarna och öka vår ekologiska hållbarhet. Vi behöver stödja utvecklingsprojekt inom näringen och tillför 500.000 kronor i vårt budgetförslag.

Västerhavsveckan behöver utvecklas. Där kombineras högkvalitativ forskning med att resultaten förs ut till en bred allmänhet, vilket gynnar uppmärksamheten kring de viktiga miljöfrågorna kring havsmiljö och då i synnerhet Västerhavet. Vi tillför 120.000 kronor i vårt budgetförslag.

Vi finansierar våra förslag med motsvarande sänkning av anslaget till Botaniska Trädgården, som fått en stor ökning av sin budget 2015. Den minskade ramen motsvaras av att de får avstå sin budgetansökning på 2%, som motsvarar 620.000 kronor.

Sören Kviberg (v)